

Sygn. akt III PK 93/04

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa A. S., K. S. i A.S.
przeciwko L. Wielobranżowemu Przedsiębiorstwu Przemysłu Drzewnego D. Sp. z
o.o.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 28 stycznia 2005 r.,
na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w L.
z dnia 14 września 2004 r., sygn. akt III APa .../04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Uzasadnienie.

Sąd Okręgowy w L. – Sąd Pracy wyrokiem częściowym z 30 marca 2004 r.,
w sprawie VII P .../02, zasądził od pozwanego L. Wielobranżowego
Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego „D.” Spółki z o.o. w L. na rzecz powódek:
[...] kwotę 12.542,72 złotych z ustawowymi odsetkami tytułem ekwiwalentu za
niewykorzystany przez zmarłego męża i ojca powódek J. S. urlop wypoczynkowy
oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódek kwotę 450,93 złotych tytułem
odsetek ustawowych za okres od 14 maja 2003 r. do 15 marca 2004 r. za
opóźnienie w wypłacie odprawy rentowej w kwocie 4.312 złotych z odsetkami
ustawowymi od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty.

Sąd Apelacyjny w L. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 14 września 2004 r., oddalił apelację strony pozwanej od wyroku częściowego Sądu Okręgowego.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła strona pozwana zaskarżając wyrok ten w całości. Kasację oparto na podstawach: 1) naruszenia prawa materialnego, mianowicie art. 291 § 1 k.p., art. 292 k.p. i art. 161 k.p. przez niewłaściwe ich zastosowanie w stanie faktycznym sprawy wskazującym na niewykorzystanie przez J. S. urlopu wypoczynkowego w naturze za lata 1996, 1997, 1998 i 1999 oraz wskazującym na zasadność zarzutu przedawnienia roszczeń pieniężnych powódek sięgających lat 1996 i 1997; 2) naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. wobec dokonania oceny mocy dowodowej dokumentów, takich jak wniosek urlopowy J. S. z 4 maja 1999r., pismo J.S. do pracodawcy z 12 kwietnia 2002 r., pismo pozwanego do J.S. z 5 sierpnia 2002 r., bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału i wyciągnięcia niewłaściwych wniosków z tychże dowodów oraz poczynienia ustaleń sprzecznych z tymi i innymi dowodami (w aktach osobowych J.S.), a wskazujących na uzyskanie przez J.S. zgody na „zaliczenie udzielonych urlopów na urlopy niewykorzystane”, na wykorzystanie w naturze urlopów za lata 1996, 1997 i 1998, oraz powstanie w okresie zatrudnienia J.S. u strony pozwanej nieprzedawnionej zaległości urlopowej w ilości 114 dni.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania skarżący wskazał istotne zagadnienie prawne dotyczące rozstrzygnięcia kwestii, „czy pracodawca udzielając powodowi urlopu wypoczynkowego w roku 2000 i 2001 obowiązany był z własnej inicjatywy, tj. bez wniosku pracownika, zaliczyć ten urlop na najdalej zaległy – należny za lata 1996-1999, czy też zgodnie z treścią art. 161 k.p. potraktować jako bieżący”.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu Apelacyjnego oraz wyroku Sądu Okręgowego i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację strona powodowa wniosła o odrzucenie kasacji - a w przypadku jej przyjęcia do rozpoznania - o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest szczególnym środkiem odwoławczym, służącym głównie interesowi publicznemu przez zapewnienie jednolitości sądowej wykładni przepisów prawnych oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i orzecznictwa, co znajduje wyraz w okolicznościach uzasadniających odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, wskazanych w art. 393 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147). W związku z tym art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. nakłada na sporządzającego kasację obowiązek przytoczenia okoliczności uzasadniających jej przyjęcie przez Sąd Najwyższy do merytorycznego rozpoznania. Skarżący wskazuje, że w niniejszej sprawie okolicznością tego rodzaju jest istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy pracodawca udzielając powodowi urlopu wypoczynkowego w roku 2000 i 2001 obowiązany był z własnej inicjatywy, tj. bez wniosku powoda, zaliczyć ten urlop na najbardziej „zaległy” (należny za lata 1996-1999), czy też zgodnie z treścią art. 161 k.p. powinien był potraktować udzielany urlop jako urlop bieżący.

W ocenie Sądu Najwyższego w sprawie nie występuje w taki sposób skonstruowane „istotne zagadnienie prawne”.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie, które nie tylko wiąże się z określonym przepisem prawnym lub ogólniej - uregulowaniem prawnym, lecz którego wyjaśnienie ma także znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy oraz innych podobnych spraw. Istotność zaś zagadnienia prawnego polega na tym, że w danej sprawie występuje problem prawny mający znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 393³ § 1 pkt 3 i art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c.), polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Podstawą uwzględnienia powództwa o ekwiwalent za niewykorzystany w naturze urlop było ustalenie, że zmarły pracownik nie wykorzystał w znacznej

części przysługującego mu w latach 1996 – 2002 urlopu wypoczynkowego, oraz ocena, że przy zaliczaniu przyznanych i wykorzystanych urlopów na urlopy zaległe ma zastosowanie reguła art. 451 k.c. w związku z art. 300 k.p., zgodnie z którą wierzyciel (w tym przypadku pracownik) może zaliczyć świadczenie spełnione przez dłużnika (w tym przypadku pracodawcę) na zaległe świadczenia. Sąd Okręgowy przyjął, że w sytuacji, gdy żadna ze stron nie złoży stosownego oświadczenia, świadczenie jakie świadczy dłużnik (pracodawca) zalicza się na poczet długu najdawniej wymagalnego (art. 451 § 3 k.c.). Sąd Okręgowy powołał się przy tym na pogląd o możliwości zastosowania art. 451 k.c. do zaliczania urlopów wypoczynkowych wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2001 r., I PKN 367/00 (OSNP 2003 nr 2, poz. 38). Sąd Apelacyjny za prawidłowe uznał zastosowanie art. 451 k.c. do zaliczania wykorzystanych w naturze urlopów na urlopy najwcześniej wymagalne, a ponadto zwrócił uwagę, że skoro okolicznością niesporną było, iż zmarły pracownik udając się na urlop wypoczynkowy w 2000 r. miał do wykorzystania zaległe urlopy z kilku poprzednich lat, a pracodawca już w 1999 r. wyraził zgodę na zaliczanie udzielanych urlopów na urlopy niewykorzystane (w 1999 r. pracownikowi udzielono urlopu za 1996 r.), to nic nie wskazywało na to, że pracodawca co do zasady kwestionuje możliwość traktowania urlopu udzielanego w danym roku kalendarzowym jako urlopu zaległego, niewykorzystanego w latach poprzednich.

Motywy kwestionowanego w kasacji rozstrzygnięcia wskazują przede wszystkim na to, że wyrok Sądu Apelacyjnego opiera się na ustaleniu co do wyrażenia przez pracodawcę zgody na „zaliczenie udzielonych urlopów na urlopy niewykorzystane” oraz na ocenie co do możliwości zastosowania do świadczenia pracodawcy art. 451 k.c. Tych podstaw rozstrzygnięcia w kasacji skutecznie nie zakwestionowano. W takiej sytuacji odpowiedź na przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne byłaby zbędna, skoro nie wpływałaby na wynik sprawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia kasacji do rozpoznania na podstawie art. 393⁷ k.p.c. w związku z art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c.

